

la ultimíssima!

Apunts per les Famílies

Roser Poblet
@laultimissima

Aquest conte sorgeix de la meva experiència com a educadora. Durant vint anys he treballat amb joves i infants.

Com ja sabeu, cada nen, cada adolescent, és únic. És un món en si mateix. Però, així i tot, sí que he trobat una constant que es repeteix en una part d'ells. I és que alguns adolescents davant d'una negativa a un desig reaccionen amb un dramatisme, podríem dir, desmesurat.

Enteneu-me. No em sorprèn que els hi costi d'acceptar-ho. Sovint als adults tampoc ens agraden les negatives. Però la cosa realment xocant és aquesta reacció que hem qualificat de dramàtica. I no és gratuïta l'elecció del mot. Perquè responen amb una intensitat desproporcionada tant envers la negativa com respecte al propi desig no satisfet. Una resposta excessiva en la gesticulació i la verbalització, que, fins i tot, pot arribar a ser agressiva. I és aquí on vol posar l'accent el nostre conte de *La ultimíssima*.

Per què?

La dificultat del NO

Potser reconeixereu aquesta reacció, tot i que acostuma a ser força versàtil. Pren diverses formes i intensitats. La insistència fins a l'esgotament, la desobediència provocadora, la referida sobreactuació amb unes maneres més pròpies d'una infància ja superada. Aquests nens, aquests adolescents, no accepten un «no». Sembla que no forma part del seu bagatge d'aprenentatges i d'experiències vitals. Els observem perduts, frustrats, val a dir que en excés. Fan patir. I qui no estalviaria a qui tant estima un patiment com aquest?

Però què podem fer?

Per això us porto la història de l'Olaf. Voldria, però, també mirar de compartir amb vosaltres alguna cosa més. I per això us proposo aquesta altra part que voldria ajudar-vos, a vosaltres, com adults que estimeu als vostres petits, en la tasca homèrica d'educar-los.

Així doncs, la història de l'Olaf pot ser un conte per llegir amb els infants. Una lectura per gaudir-ne i compartir moments plegats. Això ja és prou important. Però aquest relat pot ser una font d'aprenentatge per als infants i per a nosaltres, els adults. Un relat que ajudi les famílies a assumir la necessitat d'establir límits als nens i les nenes. Estimar també és saber dir que no. Saber-se estimat també és acceptar aquest no.

Una petita ajuda

Aquest quadern no és un recull d'investigacions i propostes d'experts en educació familiar. Només vol ser un recordatori pràctic dels avantatges d'aturar, de contenir, quan cal, els desigs dels infants. És possible que una petita frustració a temps generi més endavant satisfaccions més profundes. En tot cas, evidentment, podeu fer-ne ús del conte com considereu. Tant de bo els plantejaments que aquí exposo siguin del vostre interès.

Pares i mares podeu sentir-vos identificats amb alguna de les escenes del conte. Potser els infants també. En tot cas, allò en què totes i tots coincidirem és en com costa de negar-se davant la carona d'un nen o una nena que et fa una demanda, amb importància o sense. Especialment, quan saps que li ho pots oferir sense gaire esforç. De fet, és més fàcil dir «no» quan la petició és impossible de satisfer o comporta uns perills evidents.

La preparació

No cal negar contínuament tota demanda d'un infant. Si tornem al conte, quan l'Olaf demana l'última, de fet, cedim a la petició. I és precisament en la ultimíssima on arriba l'excés, on se supera la justa mesura, quan el seu desig es torna innecessari.

Des del naixement, l'infant aprèn a situar-se en la vida, i ho acabarà fent de forma més adaptada o menys, amb ajuda o sense. Un dels majors regals que una família li pot oferir és l'acompanyament en aquest trànsit.

Us proposo situar-vos en la idea que la frustració no ha de ser necessàriament un fet negatiu. O potser sí, però el realment important és la capacitat d'afrontar-la i superar-la de forma positiva. I la preparació hi ajuda força.

La vida comporta frustracions tant sí o sí, situacions que no depenen plenament de nosaltres, com també normes que hem elaborat com a societat per tal que la convivència sigui el més viable possible. L'incompliment d'algunes d'aquestes normes implica sancions. D'entre les situacions vitals que comportaran frustracions, algunes són inamovibles com la mort. També n'hi ha d'altres passanteres però molt presents en el dia a dia, com desavinences i ruptures amb amics o parelles, la recerca de feina o d'un habitatge, disposar de diners suficients, la salut, la família, i un llarguíssim etcètera. Totes i tots hem experimentat algun d'aquests problemes.

Un bagatge d'aprenentatges

Si fem créixer els nostres infants pensant que tot serà possible, que sempre aconseguiran el que desitgen, nois i noies es creuran invencibles. I aquesta confiança és positiva. Però si dins d'aquesta equació no hi afegim la certesa que tot èxit no és gratuït, que s'assolirà —si més no en part— gràcies a l'esforç, si no els ensenyem que malgrat tota la dedicació i el desig que posin en un objectiu sempre existirà la possibilitat de trobar una negativa, probablement acabaran sent persones que s'ensorrin fàcilment o bé adults amb una veritable incapacitat per a adaptar-se a les dificultats de la nostra societat.

Si volem transmetre aquesta forma d'entendre les coses, creiem que, més que explicar-ho, cal viure-ho a través de les accions que cada dia repetim davant dels infants i amb els infants. Així doncs, no serà tan important explicar als nostres fills que no podem ajudar-los sempre en la vida com simplement respondre amb un «no», quan no és necessari dir un «sí», quan no hi ha diferència entre afegir 5 o 6 cullerades de xocolata, entre tirar-se 10 o 11 cops a la piscina, entre encendre 5 o 6 bengales, entre gronxar-se 20 o 21 vegades en els braços del pare, entre picar a l'interfon 2 o 3 cops, o entre veure el mateix vídeo 8 o 9 vegades.

No hi ha un moment per començar a dir que no, ni una edat en què el nen o la nena hi estarà preparat. El moment de començar és des del naixement, en la vida diària. Si esperem, pot ser massa tard. De fet, és a l'adolescència el moment en què l'expressió d'aquesta frustració davant un no es converteix realment en un problema. És llavors quan les famílies es troben desorientades, superades, amb sentiment de culpabilitat, sense entendre la raó de la conducta del fill o filla, que fins aleshores pensen que havia estat un infant feliç i amb qui conviure no suposava cap problema.

Però, dit això, portar-ho a la pràctica no és tan fàcil certament. Així i tot, intentar-ho val la pena. No us sembla? Des del conte de l'Olaf us animem a reflexionar-hi entre vosaltres, com adults, i també amb els mateixos infants. Per mirar d'acompanyar-vos hem elaborat el que hem anomenat «El camí del NO». És un breu diagrama que vol ajudar-vos a prendre la decisió adient davant una demanda, atesos els criteris que hem considerat més rellevants.

**l catacric-catacrac,
conte acabat.**

